

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
21/3871

Vår referanse
21/03000-2

Dato
15.09.2021

Høringsuttalelse - midlertidige endringer i smittevernloven (forskriftshjemler om koronasertifikat, oppholdssted under innreisekarantene samt isolering og begrensninger i bevegelsesfrihet for å forebygge eller motvirke overføring av SARS-CoV-2)

Datatilsynet viser til brev av 10.09.2021, hvor vi har fått oversendt på høring forslag om å forlenge midlertidige endringer i smittevernloven.

1. Om høringsforslaget

Departementet foreslår å forlenge hjemlene i smittevernloven § 4-3 andre og tredje ledd, § 4-3a og kapittel 4A som gir hjemmel for forskrifter om koronasertifikat, karantenehotell, isolering og smittekarantene. Bestemmelsene har per i dag gyldighet frem til 01.12.2021, og de foreslås forlenget til 01.07.2022. Det foreslås ikke endringer i selve bestemmelsene.

Høringsforslaget er basert på anbefalinger fra Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Disse peker på at det er viktig å kunne sette inn nødvendige og relevante tiltak raskt dersom smittesituasjonen i covid-19-pandemien endrer seg til det verre.

Folkehelseinstituttet viser til at covid-19-pandemien har vist seg å være svært uforutsigbar. Helsedirektoratet peker på at det selv med høy vaksinasjonsdekning kan komme nye virusvarianter der vaksinene ikke fungerer eller har mindre effekt. Som følge av dette, ser departementet fortsatt behov for økt beredskap. Isolering og smittekarantene har vært to av de viktigste tiltakene for å få kontroll på smitten. Et ledd i dette har vært bruk av karantenehotell.

Koronasertifikatet er et system for sikker og verifisert dokumentasjon om vaksinestatus, gjennomgått sykdom og negativt testresultat. Norge er forpliktet av EU-forordningen om koronasertifikat (EU 2021/953), som innebærer at medlemsstatenes borgere har rett til å få utstedt et koronasertifikat¹. Forordningen kom til anvendelse i EU/EØS-området 01.07.2021 og har varighet til 30.06.2022. Norske myndigheter har dermed en forpliktelse til å utstede koronasertifikater frem til dette tidspunktet. Mange land vil også i tiden etter 01.12.2021

¹ Digitalt eller i papirformat, eller begge deler.

kunne ha innreiseregler der fremleggelse av gyldig koronasertifikat kreves. Departementet ønsker å sikre at folk skal kunne reise mellom land på enklest mulig måte og ta høyde for behov for regulering av innenlands bruk av koronasertifikat.

Departementet presiserer at tiltak som koronasertifikat, isolering, smittekarantene og oppholdssted under innreisekarantene bare vil kunne benyttes så lenge det er nødvendig og forholdsmessig i lys av den til enhver tid gjeldende smittesituasjonen. Det er også presisert at det ikke vil være tale om en permanent eller langvarig bruk av koronasertifikat i Norge.

2. Datatilsynets kommentarer

Høringsnotatet gjelder ulike typer inngrep overfor privatpersoner. Restriksjoner i borgernes bevegelsesfrihet i form av karantene og isolering må anses som de mest alvorlige formene for inngrep. Disse delene av forslaget reiser menneskerettslige problemstillinger som Datatilsynet ikke er rette myndighet til å uttale seg om. Vår høringsuttalelse vil derfor knytte seg til forslaget om videreføring av forskriftshjemlene for koronasertifikat, jf. smittevernloven kapittel 4A.

Datatilsynet støtter vurderingen av at et koronasertifikat kan være et forholdsmessig tiltak ettersom det åpner for lettelser der alternativet er å opprettholde strenge smitteverntiltak. Vi ser positivt på at de midlertidige endringene i smittevernloven i denne omgang kun forlenges med seks måneder.

Departementet angir at høringsforslaget ikke innebærer noen endringer i selve lovhjemlene. Vi vil fremheve at det ikke er selve hjemmelen for et koronasertifikat, men reguleringen av *bruksområdet* som i størst grad vil kunne utfordre sentrale menneskerettigheter.² Dersom det legges opp til endringer i bruksområdet for koronasertifikatet, som er regulert i covid-19-forskriften, mener vi at endringsforslaget bør sendes på høring.

Vi viser ellers til vår høringsuttalelse datert 11.05.2021 i sin helhet, hvor vi kom med noen prinsipielle betraktninger rundt bruken av koronasertifikatet.

3. Praktisk informasjon

Dersom dere har spørsmål, eller dere ønsker våre synspunkter utdypet, kan dere ta kontakt med saksbehandler Susanne Lie (e-post: suli@datatilsynet.no).

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Susanne Lie
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer

² Herunder retten til privatliv, bevegelses- og forsamlingsfrihet og vern mot diskriminering.